

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 13Co/35/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8712216936
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 01. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jozef Škrab
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2015:8712216936.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Jozefa Škraba a členov JUDr. Petra Šama a JUDr. Romana Tótha, v právnej veci žalobcu: POHOTOVOSTĚ, s.r.o., so sídlom Bratislava, Pribinova 25, IČO: 35 807 598, zastúpeného: Fridrich Paľko, s.r.o., so sídlom Bratislava, Grösslingova 4, IČO: 36 864 421, proti žalovanému: Slovenská republika - Ministerstvo spravodlivosti SR, so sídlom Bratislava, Župné námestie 13, o náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Poprad zo dňa 14.11.2013 pod č. k. 21C/415/2012-51, jednohlasne taktó

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok súdu prvého stupňa.

N e p r i z n á v a žalovanému náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

Okresný súd Poprad vyššie označeným rozsudkom zamietol žalobu, ktorou si žalobca uplatnil proti žalovanej majetkovú škodu vo výške 125,- eur a nemajetkovú ujmu vo výške 440,- eur. Žalovanej náhradu trov konania nepriznal.

Rozsudok zdôvodnil tým, že pôvodnými žalobami doručenými súdu 27.9.2012 (vo veciach sp. zn. 7C/66/2012, 7C/68/2012, 7C/69/2012, 7C70/2012, 7C71/2012, 7C/72/2012, 7C/73/2012, 7C/74/2012, 7C/75/2012, 7C/76/2012) sa žalobca domáhal od žalovanej zaplataenia náhrady majetkovej škody a nemajetkovej ujmy. Uznesením z 10.10.2012 súd predmetné veci spojil na spoločné konanie v zmysle § 112 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len OSP). Podané žaloby žalobca odôvodnil tým, že Okresný súd Prešov v špecifikovaných exekučných veciach rozhodol o žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie oneskorene po uplynutí zákonom stanovenej doby v zmysle § 44 ods. 2 Exekučného poriadku. Z dôvodu nesprávneho úradného postupu exekučného súdu žalobca uplatňuje náhradu majetkovej škody, ako aj nemajetkovej ujmy v peniazoch, pričom majetková škoda predstavuje náhradu účelne vynaložených nákladov spojených s činnosťou žalobcu uskutočňovanou vo veci správy a vymáhania pohľadávky v období, ktoré zbytočne uplynulo medzi doručením žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie a rozhodnutím o nej. Zároveň žalobca uplatnil náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch, pretože samotné konštatovanie porušenia práva na rozhodnutie o žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie v zákonom stanovenej dobe v spojení s porušením práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov zaručeného Ústavou Slovenskej republiky a Európskym dohovorom o ochrane ľudských práv a základných slobôd, nie je dostatočným zadosťučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. Nesprávny úradný postup okresného súdu podľa názoru žalobcu je dôsledkom jeho nesústredenej činnosti takej intenzity, ktorá má za následok zbytočné prieťahy v konaní spojené so zásahom do výkonu majetkových práv žalobcu. Márnym uplynutím času boli reálne ohrozené reálne očakávania žalobcu, že správnym postupom súdu dôjde

k vymoženiu pohľadávky a taktiež k vyvolaniu rizík, že dôjde k zániku povinného, zmareniu účelu konania pre stratu kontaktu s povinným, insolventnosť povinného. Potreba náhrady nemajetkovej ujmy má základ v požiadavke na spravodlivom usporiadaní vzťahu a dosiahnutie adekvátnej nápravy a primeranej satisfakcie za porušenie základných práv a princípov právneho štátu. Za primeranú náhradu nemajetkovej ujmy žalobca, vychádzajúc z rozhodnutí Ústavného súdu považuje 55 eur za každý začatý mesiac omeškania činnosti exekučného súdu. Žalobca postupoval podľa § 15 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z. a písomnou žiadosťou požiadal žalovanú o predbežné prerokovanie nároku na náhrady škody. Žalovaná do podania žaloby na žiadosť pozitívne nereagovala.

Žalovaná so žalobou nesúhlasila. Konštatovala, že podanie žalobcu je potrebné vyhodnotiť za zmätočné. Žalobca uvádzal ako dôkazy odkaz na exekučný spis, v skutočnosti prenáša dôkaznú povinnosť na súd napriek tomu, že dôkazné bremeno je na žalobcovi. Navrhla konajúcemu súdu aplikáciu ustanovenia § 43 ods. 1 OSP uvádzajúc, že nie je jasný ani titul nároku na náhradu škody. Poukázala na to, že dňa 23.4.2012 jej boli doručené prvé žiadosti o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody. Vzhľadom na skutočnosť, že už dňa 27.9.2012 boli na súd doručené prvé žaloby vo veci je zrejmé, že žalobca ich nepodal po uplynutí 6 mesačnej lehoty v zmysle zákona, ale skôr. Preto ide o predčasne uplatnený nárok na súde. Žalobca neposkytol žiadnu súčinnosť pri predbežnom prerokovaní podaných žiadostí a tým zmaril akúkoľvek možnosť predbežne prerokovať nárok na náhradu škody na príslušnom orgáne. Žalovaná poukázala na zákonné podmienky, pri splnení ktorých štát zodpovedá za škodu spôsobenú orgánom verejnej moci pri výkone verejnej moci, a to: existenciu nezákonného rozhodnutia, resp. nesprávny úradný postup, vznik škody, príčinnú súvislosť medzi nezákonným rozhodnutím, resp. nesprávnym úradným postupom a vzniknutou škodou. Pre vznik zodpovednosti štátu musia byť splnené všetky tri podmienky súčasne. K nesprávnemu úradnému postupu uviedla:

1. k nerozhodnutiu o návrhu na zmenu exekútora v zákonom ustanovenej lehote, uvádzala, že vzhľadom na povahu úkonu (rozhodnutie o zmene súdneho exekútora) a zákonom ustanovenú lehotu a nevyhnutnosť vykonať iné úkony - (výzva na vyjadrenie pôvodného exekútora, vyjadrenie pôvodného exekútora, vyčíslenie jeho trov, doručenie exekučného spisu, zaslanie novému exekútorovi, rozhodnutie o trovách pôvodného exekútora) nie je možné rozhodnúť o návrhu na zmenu exekútora v lehote ustanovenej zákonom, preto nepovažuje uvedené za zbytočné prietahy, a teda za nesprávny úradný postup,

2. k rozhodnutiu o poverení exekútora po 15-dňovej lehote. Zo súdnej praxe je preukázané, že lehota na poverenie exekútora je výraznou prekážkou toho, aby mohli súdy objektívne posúdiť zákonnosť exekúcie, ak exekučným titulom je notárska zápisnica alebo rozhodcovský rozsudok. 15-dňová lehota na vydanie poverenia vyplývajúca zo zákona neplatí, ak ide o exekučný titul - rozhodnutie rozhodcovského súdu v zmysle znenia exekučného poriadku účinného od 1.6.2011, čo znamená, že akýkoľvek nárok žalobcu vychádzajúci z nesprávneho úradného postupu v podobe nerozhodnutia v 15-dňovej lehote v namietaných exekučných konaniach začatých po 1.6.2011, nemá oporu v zákone. Ak bola žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie podaná po 1.6.2011, nárok je v tejto časti neopodstatnený. Samotné nedodržanie zákonom stanovenej lehoty neznamená automaticky prietahy v konaní. Zo skutkových okolností je zrejmé, že skúmanie vykonateľnosti rozhodcovských rozsudkov si vyžaduje osobitnú právnu úpravu najmä vzhľadom na to, že tieto sa týkajú právnych vzťahov spotrebiteľov,

3. k zamietnutiu žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, a to po 15-dňovej lehote. Takýto postup nemôže byť nesprávnym úradným postupom, keď nesprávny úradný postup možno vymedziť ako „porušenie právnou normou ustanoveného predpísaného postupu štátneho orgánu“. Zo žalobcom prednesených skutkových okolností je zrejmé, že nemôže ísť ani o zodpovednosť za škodu spôsobenú nezákonným rozhodnutím, ani nesprávnym úradným postupom. Pre úspešné uplatnenie nároku na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím je, okrem iného, nevyhnutné, aby nezákonné rozhodnutie bolo konštatované príslušným orgánom. Táto podmienka nie je v prípade zamietnutia žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie splnená. Vnútroštátny súd má povinnosť ex offo preskúmať materiálnu správnosť rozhodcovského rozsudku, nekalú povahu rozhodcovskej doložky, preskúmať, či rozhodcovské konanie prebehlo na základe uzavretej rozhodcovskej zmluvy,

4. k zamietnutiu žiadosti o udelenie poverenia po 15-dňovej lehote - žalovaná poukazuje na skutočnosť, že z dikcie ustanovenia § 44 ods. 2 Exekučného poriadku vyplýva, že lehota 15 dní sa nevzťahuje na vydanie rozhodnutia v podobe zamietnutia žiadosti o udelenie poverenia. 15-dňová lehota sa týka prípadu, keď súd poverí exekútora vykonaním exekúcie. Žalovaná uvádzala, že v daných prípadoch nebola konštatovaná existencia prietahu v konaní, a to právoplatným rozhodnutím Európskeho súdu pre ľudské práva, Ústavného súdu Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti, ktorým by Ústavný súd Slovenskej republiky konštatoval, že sa porušuje právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov.

Ďalej uviedla, že ak k nesprávnemu úradnému postupu okresného súdu malo dôjsť v období pred marcom 2009, poukázala na premlčanie nároku v zmysle § 19 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z., pri každom uplatnenom nároku, pri ktorom došlo k uplynutiu 15-dňovej lehote od doručenia žiadosti o udelenie poverenia pred dňom 23.4.2009, pri každom uplatnenom nároku, pri ktorom došlo k uplynutiu 30-dňovej lehote od doručenia návrhu na zmenu súdneho exekútora pred dňom 23.4.2009 a pri každom uplatnenom nároku, pri ktorom došlo k uplynutiu 15-dňovej lehote na vydanie poverenia na vykonanie exekúcie pred dňom 23.4.2009. K uplatnenej škode uviedla, že žalobca by v konaní na preukázanie vzniku a oprávnenosti nároku musel produkovať dôkazy preukazujúce škodu pri každej individuálnej pohľadávke. Požadovať paušálne sumy je nesprávne a znova účelne. Žalobca nepreukázal ani vznik, ani výšku škody. K uplatnenej nemajetkovej ujme žalovaná uviedla, že žalobca nepreukázal, že konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadost'uchinením pre žalobcu. Uvedené zo žalobného návrhu nevyplýva. Z toho dôvodu žalovaná nemá za preukázaný vznik nemajetkovej ujmy, ani to, že by sa mala poskytnúť jej náhrada v peniazoch. Žalobca nepreukázal ani príčinnú súvislosť medzi spôsobenou škodou a nesprávnym nezákonným rozhodnutím, resp. nesprávnym úradným postupom. Z dôvodu nepreukázania splnenia základných zákonných podmienok, ktoré sú potrebné pre priznanie náhrady škody v zmysle zákona č. 514/2003 Z.z., žalovaná žalobu považuje za neopodstatnenú.

Zo spisov Okresného súdu Prešov Okresný súd Poprad zistil, že vo veciach sp. zn.:

- 23Er/2919/2008 žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie bola podaná na súd 13.10.2008, udelené poverenie súdom bolo dňa 15.12.2008,
- 23Er/38/2009 žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie bola doručená na súd 12.1.2009, udelené poverenie súdom bolo dňa 19.1.2009,
- 14Er/657/2010 žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie bola doručená na súd 1.10.2010, žiadosť o udelenie poverenia zamietnutá uznesením zo dňa 6.4.2011,
- 4Er/2004/2011 žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie bola doručená na súd 8.8.2011, žiadosť o udelenie poverenia zamietnutá uznesením zo dňa 28.11.2011,
- 6Er/1298/2009 žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie bola podaná na súd 11.6.2009, žiadosť o udelenie poverenia zamietnutá uznesením zo dňa 28.7.2011,
- 12Er/118/2009 žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie bola doručená na súd 18.9.2009, žiadosť o udelenie poverenia zamietnutá uznesením zo dňa 9.3.2011,
- 10Er/416/2009 žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie bola doručená na súd 18.12.2009, žiadosť o udelenie poverenia zamietnutá uznesením zo dňa 15.3.2011,
- 4Er/87/2011 žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie bola doručená na súd 17.1.2011, žiadosť o udelenie poverenia zamietnutá uznesením zo dňa 11.2.2011,
- 23Er/1646/2009 žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie bola doručená na súd 23.7.2009, žiadosť o udelenie poverenia zamietnutá uznesením zo dňa 31.1.2011.

Nárok, ktorý žalobca žiadal žalobou evidovanou pod sp. zn. 7C/68/2012, ktorý bol spojený k veci 21C/415/2012 (pôvodná značka 7C/66/2012), súd zamietol z dôvodu, že žalobca nepreukázal existenciu

spisu v exekučnej veci, ktorú uviedol, že je vedená pod sp. zn. EX 8478/2009. Súd mal za to, že tento nárok nebol dôvodný.

Aplikáciou čl. 46 ods. 3, čl. 48 ods. 2 Ústavy SR, § 3 ods. 1, § 4 ods. 1 písm. a/, § 9 ods. 1, 2, 4, § 15 ods. 1, § 16 ods. 4, § 17 ods. 1, 2, 3, § 19 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Ďalej § 44 ods. 1, 2, § 41 ods. 2 písm. d/, § 44 ods. 8 a § 243 ods. 1 Exekučného poriadku, na základe vykonaného dokazovania dospel k záveru, že žalobe nie je možné vyhovieť.

Vykonaným dokazovaním hodnotiac dôkazy jednotlivo i vo vzájomnej súvislosti súd dospel k záveru, že žalobe nemožno vyhovieť.

K procesnej námietke žalovanej o zmätočnosti podania žalobcu súd konštatuje, že žaloba žalobcu má náležitosti v zmysle § 42, 79 OSP a z petitu žaloby je zrejmý uplatnený nárok žalobcu.

V konaní žalobca uplatnil nárok na náhradu škody spôsobenú nesprávnym úradným postupom súdu spôsobenú tým, že Okresný súd Prešov podľa § 44 ods. 2 Exekučného poriadku v zákonnej lehote nepoveril súdneho exekútora vykonaním exekúcie.

Žalovaná vzniesla vo vyjadrení k žalobe námietku premlčania každého uplatneného nároku, pri ktorom došlo k uplynutiu 15 dňovej lehoty od doručenia žiadosti o udelenie poverenia pred dňom 23.4.2009.

Súd prihliadol na vznesenú námietku premlčania podľa § 19 ods. 1 zákona 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a dospel k názoru, že právo žalobcu domáhať sa náhrady škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom, v tomto prípade nie je premlčané - v exekučných konaniach (sp. zn. 14Er/657/2010, 4Er/2004/2011, 6Er/1298/2009, 12Er/118/2009, 10Er/416/2009, 4Er/87/2011, 23Er/1646/2009), v ktorých malo dôjsť k nesprávnemu úradnému postupu, boli doručené žiadosti o udelenie poverenia až po dni 23.4.2009.

V časti konania

- pôvodné konanie 7C/66/2012 (23Er/2919/2008) žiadosť o udelenie poverenia bola doručená súdu 13.10.2008,

- pôvodné konanie 7C/73/2012 (23Er/38/2009) žiadosť o udelenie poverenia bola doručená súdu 12.1.2009,

súd je názoru, že samostatným dôvodom pre zamietnutie žaloby v tejto časti je premlčanie nároku na náhradu škody, keď žalovaná účinne vzniesla námietku premlčania uplatneného nároku. 15-dňová lehota od doručenia žiadosti o udelenie poverenia uplynula v oboch prípadoch pred dňom 23.4.2009, žalobca neuplatnil právo v čas v 3-ročnej objektívnej premlčacej lehote, keď o škode sa dozvedel najneskôr v 15. deň od doručenia žiadosti o udelenie poverenia súdu.

Žalobcovi uplynula 3-ročná objektívna premlčacia lehota na uplatnenie práva na náhradu škody, ktorá začala plynúť, keď sa žalobca dozvedel o škode, t. j. najskôr 15. deň od doručenia žiadosti o udelenie poverenia súdu. Právo žalobcu sa z tohto dôvodu nepremičalo.

Podľa § 15a, § 16 ods. 4 zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, podmienkou na uplatnenie nároku na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom je písomná žiadosť poškodeného o predbežné prerokovanie nároku.

Z vyjadrenia žalovanej je zrejmé, že prvé žiadosti o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody zo strany žalovanej boli žalobcovi doručené 23.4.2012. Žaloby v pôvodných konaniach v tejto veci boli doručené súdu 27.9.2012. Žalobca podal žaloby predčasne, keď nárok na súde uplatnil pred uplynutím šesťmesačnej lehoty na predbežné prerokovanie nároku. Ak príslušný orgán neuspokojí nárok na náhradu škody do 6 mesiacov odo dňa prijatia žiadosti alebo ak príslušný orgán písomne oznámi poškodenému, že neupokojí nárok na náhradu škody, môže sa poškodený domáhať nároku na súde. Ak tak učiní skôr, ide o predčasne podanú žalobu, čo predstavuje samostatný dôvod na zamietnutie žaloby z dôvodu predčasnosti.

V exekučných konaniach, v ktorých malo dôjsť k nesprávnemu úradnému postupu, žalobca nepreukázal nesprávny úradný postup spočívajúci v existencii prieťahov v konaní. Otázkou, či v konkrétnom prípade bolo alebo nebolo porušené právo na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov, garantované v článku 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, je kompetentný preskúmať Ústavný súd. Ustanovenie § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov je účinné od 1.1.2013, avšak i keď žaloby boli vo veci podané v roku 2012, predmetné ustanovenie dopĺňa a vykladá ustanovenie § 9 ods. 1 zákona, preto je ho možno aplikovať aj pri uplatnenom nároku na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom pred 1.1.2013. O namietaných prieťahoch v konaní sa nevedelo konanie pred Ústavným súdom Slovenskej republiky, nevedelo sa disciplinárne konanie, nebolo vydané právoplatné rozhodnutie Európskeho súdu pre ľudské práva. Súd v konaní o uplatnenom nároku na náhradu škody nesprávnym úradným postupom nie je oprávnený posudzovať nesprávny úradný postup súdu spočívajúci v porušení povinnosti urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom ustanovenej lehote.

Súd má za to, že nemožno všeobecne rozhodnutie súdu po zákonom stanovenej lehote posudzovať bez ďalšieho ako nesprávny úradný postup súdu. Osobitne v exekučných konaniach pri posudzovaní návrhov na vykonanie exekúcie na podklade exekučných titulov rozhodcovských rozsudkov a notárskych zápisníc sa javí 15-dňová lehota na vydanie poverenia výraznou prekážkou pre objektívne posúdenie zákonnosti exekúcie. Pri rozhodovaní o návrhu na zmenu exekútora je potrebné vykonať procesné úkony (výzva na vyjadrenie pôvodnému exekútorovi, vyjadrenie pôvodného exekútora a vyčíslenie jeho trov, doručenie exekučného spisu, zaslanie spisu novému exekútorovi, rozhodnutie o trovách exekúcie), v dôsledku ktorých nerozhodnutie o návrhu v zákonnej lehote nie je možné považovať za zbytočné prieťahy, z toho vyplývajúci nesprávny úradný postup súdu.

Podľa § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z. (v znení účinnom od 1.1.2013), pri posudzovaní nesprávneho úradného postupu súdu spočívajúceho v porušení povinnosti urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom ustanovenej lehote, v nečinnosti pri výkone verejnej moci alebo v zbytočných prieťahoch v konaní možno vychádzať len z výsledkov vybavenia sťažnosti na prieťahy, žiadosti o prešetrenie vybavenia sťažnosti na prieťahy, z právoplatného rozhodnutia vydaného v disciplinárnom konaní, ktorým sa rozhodlo o tom, že sudca sa dopustil disciplinárneho previnenia, ktoré má za následok prieťahy v súdnom konaní, právoplatného rozhodnutia Európskeho súdu pre ľudské práva, ktorým sa rozhodlo, že bolo porušené právo na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov alebo z právoplatného rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti, ktorým Ústavný súd Slovenskej republiky konštatoval, že sa porušilo právo na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov.

Podmienkami priznania nároku na náhradu škody je preukázanie predpokladov vzniku nároku na náhradu škody: existencia nesprávneho úradného postupu, škoda - príčinná súvislosť medzi nesprávnym úradným postupom a vzniknutou škodou. Existenciu nesprávneho úradného postupu žalobca v konaní nepreukázal tak, ako súd konštatoval vyššie.

Žalobca neunesol dôkazné bremeno ani pri preukázaní vzniku škody. Žalobca v konaní uplatňuje tzv. majetkovú škodu predstavujúcu náhradu účelne vynaložených nákladov spojených s činnosťou žalobcu uskutočňovanou vo veci správy a vymáhania pohľadávky v období, ktoré zbytočne uplynulo v dôsledku tvrdenej nečinnosti súdu, a nemajetkovú ujmu v peniazoch, keď samotné konštatovanie porušenia práva na rozhodnutie o žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie v zákonom stanovenej dobe v spojení s porušením práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov zaručeného čl. 48 ods. 2

Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie vecí v primeranom čase zaručeného čl. 6 ods. 1 Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd nie je dostatočným zadosťučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú nesprávnym úradným postupom.

Žalobca v otázke preukázania škody neunesol dôkazné bremeno, keď nepreukázal vynaloženie uplatnených nákladov na správu a vymáhanie pohľadávky. Nestačí samotné tvrdenie žalobcu o tom, že mu vznikli náklady, ktoré vyčíslil bez predloženia dôkazu o vynaložení nákladov. Žalobca uplatnil i nemajetkovú ujmu, pri ktorej nepreukázal, že žalobcovi v dôsledku nesprávneho úradného postupu súdu došlo k ohrozeniu legitímnych očakávaní, žeby došlo k zániku povinného, zmareniu účelu konania pre stratu kontaktu s povinným, insolvencii povinného, ide iba o hypotetické uvažovanie žalobcu, bez preukázania konkrétneho zásahu do sféry žalobcu.

Žalobca už vôbec nepreukázal výšku uplatnenej náhrady škody, tak majetkovej škody a nemajetkovej ujmy. Súd nevidí dôvod na priznanie nemajetkovej ujmy vo výške na základe aplikácie Nálezov Ústavného súdu Slovenskej republiky o priznaní finančného zadosťučinenia za konštatované zbytočné prietahy v súdnom konaní. Výškou uplatneného nároku predstavujúceho majetkovú i nemajetkovú ujmu sa súd nezaoberal, keď žalobca nepreukázal základ nároku - vznik škody.

Napokon žalobca nepreukázal ani príčinnú súvislosť medzi prípadným nesprávnym úradným postupom a vzniknutou škodou, keď nepreukázal existenciu atribútov: nesprávny úradný postup a vznik škody.

Z dôvodu nepreukázania základných zákonných podmienok pre priznanie nároku za náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom súd žalobu zamietol.

O trovách konania súd prvého stupňa rozhodol podľa § 142 ods. 1 OSP tak, že úspešnej žalovanej náhradu trov konania nepriznal, keď žalovanej trovy konania nevznikli a náhradu trov si neuplatnila.

Proti rozsudku súdu prvého stupňa podal žalobca odvolanie, ktorým žiadal zrušiť rozsudok a vec mu vrátiť na ďalšie konanie. Odvolanie zdôvodnil tým, že súd rozhodol o merite vecí na základe inšpirácie novou právnou úpravou obsiahnutou v § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z.. Nie je možné, aby súd interpretoval hmotné právo platné v čase vzniku právnej skutočnosti a založenia zodpovednostného právneho vzťahu pomocou hmotného práva, ktoré sa stalo súčasťou právneho poriadku až po vzniku právnej skutočnosti a po tom, čo už došlo k založeniu zodpovednostného právneho vzťahu. Súdy sú vo svojej rozhodovacej činnosti viazané Ústavou SR, ústavným zákonom, medzinárodnými zmluvami a zákonom. Nárok žalobcu nemožno interpretovať prostredníctvom § 9 ods. 2 zákona č. 514 v znení zákona č. 412/2012 Z.z. a uvádzať do konania princíp retroaktivity, čo je neprípustné.

Súd vytvára konštrukciu pri zamietnutí nároku na majetkovú škodu a nemajetkovú ujmu v dôsledku nedôveryhodnosti údajov. Platné právo nepozná zánik právneho nároku nedôveryhodnosťou údajov. Žalobca nemá k dispozícii exekučný spis, a tak o niektorých skutočnostiach mohol len usudzovať. Ani táto skutočnosť nemôže zo strany štátneho orgánu vytvárať nesprávny úradný postup. Je nesporné, že rozhodnutie nebolo vydané v zákonom stanovenej lehote.

Súd odignoroval vysvetlenie vzniku stavu právnej neistoty. Zákonodarca vytvoril legitímnu sféru tolerancie trvania právnej neistoty určením zákonnej lehoty. Exekučný súd ignoroval túto legitímnu sféru, na čo zo zákona nemal oprávnenie a posunul trvanie právnej neistoty do času, ktoré je z hľadiska ochrany základného práva na spravodlivý súdny proces neakceptovateľný. Súdu neprislúcha polemizovať o vhodnosti limitácie dĺžky konania zákonnými lehotami. Má aplikovať platné právo a akékoľvek úlohy de lege ferenda sú neprípustným súdnym aktivizmom, na ktorom nemožno založiť meritórne rozhodnutie. Navyiac, súd ani samotný štát neprijali žiadne opatrenie na riešenie vzniknutej situácie pri prietahoch v súdnom konaní, ak dĺžku konania ovplyvňujú mimosúdne faktory, napr. nárast ekonomickej trestnej činnosti, rozsah nevybavenej súdnej agendy a pod.. Nedostatok takýchto opatrení nemôže byť dávaný za vinu žalobcovi a návrh zamietť.

Ďalej namietal, že súd sa nedostatočným spôsobom oboznámil so znaleckým posudkom č. 1/2014 o výške navrhnutej škody a taktiež sa vôbec nezaoberal jeho návrhom na prerušenie konania z dôvodu, že prebieha konanie o prejudiciálnej otázke, ktorou je rozhodnutie o prerušení práva žalobcu na zákonného sudcu a práva na nestranný súd po zákonne ústavnej sťažnosti podanej na Ústavnom súde SR.

Odvolaací súd prejednal odvolanie žalobcu bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 2 O.s.p. v spojení s § 156 ods. 3 O.s.p. a dospel k záveru, že pokiaľ okresný súd návrh žalobcu v celom rozsahu zamietol, v tejto súvislosti správne zistil skutkový stav a správne ho aj právne posúdil. Preto odvolací súd plne odkazuje na zdôvodnenie rozsudku okresným súdom (§ 219 ods. 2 O.s.p.).

Na zdôraznenie správnosti napadnutého rozsudku a k dôvodom odvolania žalobcu odvolací súd dopĺňa:

Ustanovenie § 44 ods. 2 Exekučného poriadku č. 233/1995 Z.z. dáva povinnosť súdu skúmať žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie. Ak súd nezistí rozpor žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie alebo návrhu na vykonanie exekúcie alebo exekučného titulu so zákonom, do 15 dní od doručenia žiadosti písomne poverí exekútora vykonaním exekúcie. Ak súd zistí rozpor žiadosti alebo návrhu alebo exekučného titulu so zákonom, žiadosť o udelenie poverenia zamietne. Exekučný poriadok dáva z úradnej moci povinnosť súdom skúmať žiadosť o udelenie poverenia a limituje 15-dňovú lehotu na udelenie poverenia na vykonanie exekúcie pri bezchybnom návrhu. Exekučný poriadok neuvádza žiadnu lehotu na vydanie rozhodnutia o zamietnutí žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie.

Žalobca ako oprávnený viedol exekučné konanie na základe rozhodcovského rozsudku v spotrebiteľských zmluvách, kde exekučný súd skonštatoval, že dojednanie rozhodcovskej doložky v spotrebiteľskej zmluve je neprímeranou podmienkou, spotrebiteľ ňou nie je viazaný a táto v rozpore s ustanovením § 52 a násl. Občianskeho zákonníka a v rozpore so Smernicou 93/13/EHS. Na základe toho súd žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia zamietol.

Ustanovenie § 44 ods. 2 Exekučného poriadku stanovuje 15-dňovú lehotu na udelenie poverenia pre súdneho exekútora, ale táto 15-dňová lehota nie je stanovená v prípadoch, keď súd nevyhovie návrhu na udelenie poverenia na vykonanie exekúcie. Aj keď sa žalobca domnieva, že aj v takomto prípade by mala platiť 15-dňová lehota na vydanie rozhodnutia o zamietnutí návrhu na vydanie poverenia súdnemu exekútorovi, tak z Exekučného poriadku takáto povinnosť na vydanie rozhodnutia o zamietnutí žiadosti na udelenie poverenia nevyplýva. Preto nemôže dôjsť ani k porušeniu práva žalobcu na vydanie rozhodnutia - urobenia úkonu v zákonom stanovenej lehote. Nie je možné konštatovať nesprávny úradný postup podľa § 9 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z..

Štát má zodpovednosť za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom len v prípade, keď takýto nesprávny úradný postup sa preukáže. Ak v Exekučnom poriadku neexistuje lehota na vydanie rozhodnutia o neudelení poverenia súdnemu exekútorovi, nemôže sa žalobca domáhať náhrady škody za nedodržanie neexistujúcej zákonnej lehoty, keď nedošlo k porušeniu právnej povinnosti súdom. Rozhodnutie okresného súdu je správne, pokiaľ nárok žalobcu ako nedôvodný zamietol.

Žalobca v konaní uplatňuje právo na náhradu škody predstavujúcu istinu a príslušenstvo, ktoré viac nemôže byť priznané právoplatným rozhodnutím všeobecného súdu. Ako príčinu toho uvádza, že v exekučnom konaní sa nemôže domôcť svojho nároku, pretože uzavrel neplatnú rozhodcovskú zmluvu so žalovaným ako povinným. Exekučný súd zistil neplatné rozhodcovské doložky a konštatoval nedostatok právomoci rozhodcu rozhodovať o nároku žalobcu ako oprávneného. Takáto chyba oprávneného nemôže byť na ťarchu exekučného súdu, ktorý urobil svoju zákonnú povinnosť a preskúmal súlad titulu so zákonom. Rozhodnutie okresného súdu je preto správne, pokiaľ návrh žalobcu na náhradu škody zamietol.

Čo sa týka uplatnenia majetku ujmy v rozsahu 20 % z uplatnenej sumy - istiny s príslušenstvom, tak pochybenie žalobcu v exekučnom konaní a vymáhanie nároku z rozhodnutia rozhodcu bez platnej rozhodcovskej zmluvy nemôže byť základom nároku na nemajetkovú ujmu podľa § 17 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z.. Keď nedošlo k porušeniu práva na prerokovanie nároku žalobcu bez zbytočného prietahu, nevznikol ani nárok na nemajetkovú ujmu.

Nevydanie rozhodnutia o zamietnutí návrhu na udelenie poverenia súdnemu exekútorovi v 15-dňovej lehote nemôže byť takou prekážkou, pre ktorú by nemohol oprávnený žiadať svoju pohľadávku zo zmenky alebo zmluvy o úvere iným spôsobom, než výkonom rozhodnutia. Aj z tohto dôvodu nevzniká žalobcovi nárok na uplatnenie návrhu na náhradu škody a nemajetkovej ujmy.

Pre úplnosť odvolací súd dopĺňa a v tejto súvislosti zdôrazňuje, že podstatným dôvodom, pre ktorý došlo k zamietnutiu návrhu žalobcu, bolo to, že v zmysle § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z. v znení účinnom od 1.1.2013, žalobca nepreukázal výsledok vybavenia sťažnosti na prietahy, výsledok žiadosti o prešetrenie vybavenia sťažnosti na prietahy, ďalej nepreukázal právoplatné rozhodnutie vydané v disciplinárnom konaní, ktorým sa rozhodlo o tom, že sa sudca dopustil disciplinárneho previnenia, ktoré má za následok prietahy v súdnom konaní, nepreukázal právoplatné rozhodnutie Európskeho súdu pre ľudské práva, ktorým sa rozhodlo, že bolo porušené jeho právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov, alebo právoplatné rozhodnutie Ústavného súdu SR o ústavnej sťažnosti, ktorým Ústavný súd SR konštatoval, že sa porušilo právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov. Podľa tohto ustanovenia sa totiž z týchto skutočností pri posúdení nesprávneho úradného postupu súdu musí vychádzať. Ak táto podmienka nie je splnená, nie je preukázané, že došlo k nesprávne úradnému postupu v zmysle § 9 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci, a o zmene niektorých zákonov. Tu je treba uviesť, že aplikácia tohto ustanovenia aj na tvrdený nesprávny úradný postup pred 1.1.2013 je namieste, a nejde o pravú retroaktivitu. K definujúcim znakom právneho štátu patrí zákaz retroaktivity právnych noriem, ktorý je významnou demokratickou zárukou ochrany práv a právnej istoty. Avšak nie každá retroaktivita je nezlučiteľná s princípmi, na ktorých je budovaný právny štát. V teórii a praxi sa rozlišuje tzv. pravá a nepravá spätná účinnosť právnych predpisov. Význam tohto rozlišovania je založený na skutočnosti, že pokiaľ sa pravá retroaktivita v zásade odmieta ako nezlučiteľná s obsahom princípu, na ktorom je budovaný právny štát, nepravá retroaktivita sa akceptuje ako prípustný nástroj na dosiahnutie ustanovených a dostatočne významných cieľov verejnej moci. Pri nepravé retroaktivite zákonodarca uznáva právne skutočnosti, na základe ktorých podľa predchádzajúcej právnej normy došlo k vzniku určitých právnych vzťahov. O nepravú retroaktivitu môže ísť napriek tomu, že zákonodarca prípadne novým právnym predpisom zároveň s účinnosťou do budúca prinesie určité zmeny aj tých práv alebo povinností, ktoré vznikli za platnosti skoršieho zákona. Nepravá retroaktivita teda nebráni zákonodarcovi novou právnou úpravou vstúpiť aj do tých právnych vzťahov, ktoré vznikli na základe skôr prijatej právnej normy, a meniť ich režim. Za prípustné sa považuje, pokiaľ nová právna úprava uznávajúc práva a povinnosti nadobudnuté podľa skoršieho právneho predpisu, zavádza do budúca nový režim a mechanizmus uplatnenia týchto práv, alebo pokiaľ právam nadobudnutým za skoršej právnej úpravy priznáva odo dňa účinnosti neskoršej právnej úpravy nový obsah. V konečnom dôsledku nepôsobí nepravá retroaktivita do minulosti, ale akceptuje stav, ktorý nastal za skôr platnej a účinnej právnej úpravy, tento stav ale rieši až v čase účinnosti novej právnej úpravy (viď. uznesenie NS SR z 29.6.2010 sp. zn. 4Cdo/98/2010).

Odvolací súd zdôrazňuje, že v danom prípade nová právna neneguje účinky nesprávneho úradného postupu, len na druhej strane umožňuje posúdiť presnejšie podmienky, z akých je treba vychádzať pri skúmaní tejto právnej skutočnosti. Súd prvého stupňa teda správne vychádzal z tohto ustanovenia a nenaplnenia podmienok zo strany žalobcu v zmysle § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z., pričom preukázanie nesprávneho úradného postupu je jednou z podmienok zodpovednosti za škodu pri výkone verejnej moci. Ak táto podmienka nie je splnená, potom nie je dôležité skúmať ďalšie podmienky, ktoré je treba naplniť pri uvedenej zodpovednosti.

Ako už odvolací súd poukázal, preukázanie ostatných podmienok zodpovednosti za škodu pri výkone verejnej moci a ich skúmanie súdom prvého stupňa, vzhľadom na to, že nebola preukázaná prvá

podmienka zodpovednosti, a to nesprávny úradný postup, nebolo pre rozhodnutie súdu prvého stupňa nevyhnutné.

Odvolací súd pokiaľ ide o splnenie podmienky § 15a a § 16 zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov uvádza, že táto podmienka v čase rozhodovania súdu prvého stupňa i odvolacieho súdu už bola splnená.

Z hore uvedených dôvodov odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa ako vecne správny potvrdil (§ 219 ods. 1 O.s.p.).

V odvolacom konaní bol žalovaný úspešný, avšak trovy mu nevznikli, a preto mu ich náhrada priznaná nebola. Rozhodnutie odvolacieho súdu o trovách konania má oporu v ustanovení § 142 ods. 1 a § 224 ods. 1 O.s.p..

Poučenie:

P o u č e n i e: Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.